

datum 17 maart 2023 kenmerk B230317/sh/Uitnodiging overleg CDOKE regeling

Geachte college van Burgemeester en Wethouders,
Geachte college van Gedeputeerde Staten,

Afgelopen week verscheen op de website www.rijksoverheid.nl het volgende bericht:

*‘Gemeenten en provincies spelen een belangrijke rol in de uitvoering van het klimaat- en energiebeleid. Daarom is het essentieel dat zij over de benodigde kennis, expertise én **uitvoeringscapaciteit** beschikken. Het kabinet trekt tot en met 2025 een bedrag van € 1,04 miljard uit om gemeenten en provincies hierbij te ondersteunen. Met dit geld kunnen zij extra personeel aantrekken, kennis vergroten en externe expertise in huis halen. Gemeenten en provincies kunnen [de uitkering voor uitvoeringskosten voor het klimaatbeleid tussen 3 en 28 april aanvragen](#) bij de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO). Deze uitkering voor uitvoeringskosten mag gebruikt worden voor de loonkosten die u maakt voor de uitvoering van het klimaat- en energiebeleid in een van de volgende sectoren: de gebouwde omgeving, elektriciteit, mobiliteit, industrie en overig klimaat- en energiebeleid’.*

Werkgeversorganisatie VNO-NCW Midden en ondernemersorganisaties Koninklijke Metaalunie, FME, TLN, EVOFENEDEX, Bouwend Nederland, VNP, KNB en LTO Noord, zien dit als een positief signaal dat erkent en bevestigt dat de gemeenten en provincies een belangrijke rol spelen bij het realiseren van de uitrol van de energietransitie. Wij vinden het positief dat provincies en gemeenten hiermee de kans krijgen om te investeren in de versterking van de eigen organisaties en we spreken de hoop en verwachting uit dat deze extra capaciteit ook ingezet wordt bij het versterken van de samenwerking met het brede bedrijfsleven.

Uitdagingen bedrijfsleven

Aandeel bedrijfsleven in klimaat- en energieopgave is fors

Het verkrijgen van medewerking van burgers aan de doelstellingen in de energietransitie vormt een grote uitdaging, met name als het gaat om de verduurzaming van de bestaande woningvoorraad. Het isoleren en het verduurzamen van woningen wordt samen met het opwekken van energie uit zon en wind gezien als de belangrijkste manier om de CO2-doelen te halen.¹ Onderzoek van Energie-Nederland laat zien dat woningen goed zijn voor slechts 13,4% van het energieverbruik en dat het aandeel van het bedrijfsleven in het totale energieverbruik fors groter is.²

¹ [Gemeente worstelt met rol in energietransitie \(binnenlandsbestuur.nl\)](#)

² [Verbruik en Emissies - Energie-Nederland](#)

Dit aandeel van het energieverbruik van bedrijven is in de praktijk minder bekend maar laat het volgende zien: zo'n 35% tot 40% van het Nederlandse energieverbruik vindt plaats binnen sectoren als de industrie of de (commerciële) dienstverlening. De 3.800 bedrijventerreinen in ons land beslaan slechts 2,6% van het oppervlak en op bedrijventerreinen is 40 procent van alle bedrijvigheid gevestigd. Tegelijk wordt op deze terreinen door de bedrijven 50% van het gas en 30% van de elektriciteit gebruikt. Ook ligt hier nog een substantieel (en tot nu toe nog onbenut) potentieel aan op te wekken zonne-energie en op het gebied van het ruimtelijke beleid zijn op deze bedrijventerreinen veelal ook nieuwe onderstations gepland. Het brede bedrijfsleven én de bedrijven gevestigd op bedrijventerreinen vormen dus een belangrijke schakel in de energietransitie.

Inzet uitvoeringscapaciteit

Er komen nu middelen beschikbaar voor de inzet van uitvoeringscapaciteit. We hopen dat deze extra capaciteit ook wordt ingezet voor de thema's die het brede (MKB-)bedrijfsleven betreft. Want voor het faciliteren en realiseren van de energieopgaven van het bedrijfsleven (in de gebouwde omgeving en in de industrie) is de inzet van extra uitvoeringscapaciteit gewenst en noodzakelijk.

Ook binnen het samenwerkingsverband tussen de agrarische sector, de maakindustrie en het industriële bedrijfsleven is de vraag naar extra capaciteitskracht aanwezig. Met die extra kennis kan worden gewerkt aan de inzet en ontwikkeling van de nodige nieuwe verdienmodellen en/of innovaties (zoals bijvoorbeeld op het gebied van *monomestvergisting*) en andere initiatieven (o.a. op gebied van waterstof) die mede een oplossing vormen voor de reductie van stikstof en CO₂ én die bijdragen aan de verdere verduurzaming van de (agro- en maak) industrie.

Naar ons idee ligt er bij gemeenten en provincies een uitdaging om met de *regeling uitvoeringskosten* ook de initiatieven die gericht zijn op de uitvoering van projecten voor het bedrijfsleven een stap verder te brengen

RES & bedrijfsleven

In alle regio's zijn inmiddels *Regionale Energie Strategieën* opgesteld. En hoe goed de voornemens ook zijn om binnen de RES *zon-op-dak* (of *zon-op-land*) projecten te realiseren, bij de *checks & balances* gericht op uitvoering concluderen we dat vanuit de RES'en nog (te) weinig met het bedrijfsleven is gesproken.

Dit gesprek is van belang vanwege de belangrijke ontwikkelingen op het gebied van netcongestie, van wijk- en uitvoeringsplannen en op het vlak van warmtevisieplannen. Ontwikkelingen die de realisatie en ambities van de RES'en onder druk kunnen zetten. Immers, vanwege de netcongestie kunnen bedrijven o.a. niet de gewenste zonne-energieplannen realiseren op hun bedrijventerreinen en bij wijkplannen wordt vaak een beleidsmatige keuze gemaakt voor 100% aardgasvrij terwijl het gebruik van een hybride-optie vaak sneller toepasbaar is. En bij de inzet van warmtenetten hebben bedrijven te maken met plannen op basis van de inzet van afvalverbranding terwijl tegelijk sprake is van een landelijke opgave om minder fossiele materialen te gebruiken (*NL doel fossiel: minus 50% in 2030*). De ambities van de verschillende ontwikkelingen moeten dus wel op elkaar worden afgestemd.

Aanbod en inzet vanuit het bedrijfsleven

Energie expertise teams & programma verduurzaming bedrijventerreinen Nederland.

Naast de opwek van energie liggen er bij bedrijven ook grote kansen op het gebied van energiebesparing. Om het thema energiebesparing bij bedrijven goed te kunnen uitrollen wordt in diverse regio's in Flevoland, Gelderland, Overijssel en Utrecht door VNO-NCW Midden met branches, ondernemersverenigingen, bedrijvenparken en parkmanagementorganisaties samengewerkt aan de inzet van *energie expertise teams*. Deze teams maken werk van energiebesparing bij zowel individuele bedrijven als bij collectieve energieprojecten op bedrijventerreinen. Daarnaast wordt door het *TKI Urban Energy* een landelijk *Programma Verduurzaming Bedrijventerreinen Nederland* uitgerold, waarbij ook sprake is van het stimuleren en vergroten van de ondersteunende organisatiecapaciteit op bedrijventerreinen. Vanwege de grote uitdagingen op veel bedrijventerreinen en om (sneller) successen te realiseren op dit vlak doen wij een beroep op u om bij de toedeling van de CDOKE-regeling ook de expertiseruimte in te zetten voor projecten op de bedrijventerreinen.

Versterking Industrie CES Cluster 6

Het *zesde cluster* vertegenwoordigt meerdere typen industrieën die productieprocessen hanteren met verschillende energiebehoeften en die behoefte hebben aan extra elektriciteitsopwek en -infrastructuur (o.a. op gebied van waterstof). Overkoepelend zijn er de volgende transitiemogelijkheden om de energie- en klimaatdoelstellingen binnen dit cluster te realiseren: procesefficiency, elektrificatie, het gebruik van alternatieve grondstoffen, duurzame energieopwekking, geothermie/levering warmte & CCUS (i.c. het afvangen, hergebruiken en opslaan van CO₂) en het toepassen van innovatieve technieken.

De omschakeling van een energie-intensief bedrijf van gas naar elektrificatie gaat niet zonder slag of stoot. Een bedrijf (bijvoorbeeld een gieterij) met een verbruik van 1 miljoen m³ aardgas per jaar die volledig wil omschakelen naar elektriciteit heeft daarvoor een aansluiting nodig die gelijk is aan het gemiddelde elektriciteitsverbruik van 5.000 woningen. Het spreekt vanzelf dat dit niet eenvoudig en op tijd te realiseren is.

Dit *zesde cluster* vraagt zeker vanuit de provincies - maar ook vanuit enkele gemeenten -, om de inzet van extra capaciteit en van externe deskundigheid. Samen met de door de industrie al ingezette experts kan deze beoogde extra capaciteit bijdragen aan het versnellen van de realisatie van de gewenste energieresultaten die de industrie voor ogen heeft. Overheid, netwerkbedrijven en industrie hebben elkaar in dit proces hard nodig.

Circulaire economie & klimaatafspraken

Als derde punt is er de oproep om met de inzet van externe experts te kijken naar mogelijkheden om extra CO₂ reductie te realiseren op het gebied van circulaire economie. Want door te stoppen met de verbranding van afval, door materialen te recyclen en te hergebruiken én door de levensduur van producten te verlengen wordt ook bijgedragen aan een lagere CO₂-uitstoot. Klimaatwinst kan worden geboekt door kansen uit analyses uit het *Landelijk Meldpunt Afvalstoffen* (LMA) op bedrijventerreinen te verzilveren door levenscyclusanalyses uit te voeren in de grotere grondstofketens. Extra hulp en expertise is daarbij nodig om deze activiteiten goed en zorgvuldig verder te brengen.

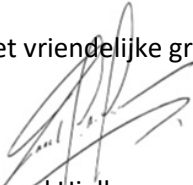
Tot slot de uitnodiging

Met deze brief en uitnodiging willen we aangeven dat we vanuit het bedrijfsleven met uw hulp de diverse klimaat- en energie-initiatieven binnen de verschillende sectoren en op de verschillende bedrijventerreinen in ons werkgebied verder willen uitbouwen. We hopen dat u deze inzet van het bedrijfsleven kan waarderen en dat u met ons het gesprek wilt aangaan om een en ander te concretiseren.

Namens VNO-NCW Midden en de ondernemersorganisaties nodigen wij u daarom van harte uit voor een overleg op **donderdag 6 april a.s.** We ontmoeten u dan graag om **9.30 uur** ten kantore van VNO-NCW Midden, **Boogschutterstraat 1c** in **Apeldoorn** waar we ons aanbod vanuit het bedrijfsleven voor een gezamenlijke aanpak van de transitie-uitdagingen verder toelichten.

Mocht u van deze uitnodiging gebruik willen maken, dan ontvangen we graag **uiterlijk 31 maart** a.s. uw bericht van aanmelding op het volgende e-mailadres: hagen@vno-ncwmidden.nl (t.a.v. Sanne Hagen). Heeft u naar aanleiding van deze brief en dit voorstel specifieke vragen dan kunt u contact opnemen met Christian Lorist via lorist@vno-ncwmidden.nl of mob. 06-51555021.

Met vriendelijke groet,

Marcel Hielkema
voorzitter VNO-NCW Midden

